

Tekninen lautakunta	§ 54	14.03.2017
Kaupunginhallitus	§ 111	20.03.2017

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielaiaksi

94/03.00/2017

TEKLTk 14.03.2017 § 54

Liikenne- ja viestintäministeriö on lähettänyt kuntiin lausuntopyynnön yksityistielain kokonaisuudistuksesta. Uudistuksen tavoitteena on tukea uuden elinkeinotoiminnan syntymistä ja turvata yksityisteiden varrella sijaitsevan asutuksen edellyttämä liikkuminen, sekä elinkeinon elämän kuljetukset.

Kuntia pyydetään arvioimaan erityisesti esitettyjen muutosten taloudellisia ja muita vaikutuksia, sekä lausumaan hallituksen esityksestä ja sääntelytarpeesta, ottaen huomioon hallitusohjelman tavoite normien purkamisesta ja sääntelyn sujuvoittamisesta.

Esitettävällä lailla selkiytettäisiin eri osapuolten vastuita yksityisteiden rakentamisen, ylläpidon, sekä rahoituksen suhteen. Uudistuksen myötä kuntien tielautakunnat lakkautettaisiin ja niiden tehtävät siirrettäisiin Maanmittauslaitokselle, maa- ja metsätalouteen, sekä valtion lupa- ja valvontavirastoon. Muutoksella vähennettäisiin kuntien tehtäviä.

Esityksessä maakunnille ja kunnille säädettäisiin mahdollisuus perustaa yksityistieasioille sovittelu- ja neuvontaelimiä. Lisäksi uudistuksella mahdollistettaisiin kuntien, maakuntien tai valtion tuleminen tieosakkaaksi tapauksissa, jossa ne ohjaavat liikennettä yksityisteille. Uudistuksella mahdollistettaisiin tienpidon ammattimaistuminen kannustamalla tienpidon ulkoistamiseen ulkopuoliselle taholle.

Maakuntaudistuksen yhteydessä yksityisteiden valtion avustustehtävä siirretään maakunnille. Yksityisteiden avustuksia koskevia säännöksiä uudistettaisiin karsimalla avustuskriteereitä. Avustuskriteereiksi jätettäisiin yksityistien järjestäytyneisyys sekä yksityistietä koskevan tiedon olemassaolo, ajantasaisuus ja avoimuus.

Uudistuksessa tieoikeuden määritelmää laajennettaisiin ja jatkossa tiekunta voisi antaa luvan muun muassa johtojen sijoittamiseen yksityistien alueelle. Tieoikeus perustettaisiin kulkuoikeuden lisäksi myös sähkö- ja viestintäjohtojen ja muiden tien vaikutuspiiriin kiinteistöjen käyttöä palvelevien rakenteiden sijoittamista varten.

Esitetyllä lailla pyrittäisiin myös kannustamaan tieosakkaita järjestäytymiseen ja yksityisteitä koskevan hallinnollisen tiedon ylläpitoon. Tiekuuntien perustaminen ja yhdistyminen sekä jakaminen ja lakkauttaminen mahdollistettaisiin myös tieosakkaiden omilla päätöksillä ilman yksityistietoimitusta. Tiekuunnat voisivat jatkossa vahvistaa itselleen säännöt, joissa voitaisiin sopia erikseen määritellyistä kysymyksistä myös toisin kuin laissa säädetään.

Tekninen lautakunta	§ 54	14.03.2017
Kaupunginhallitus	§ 111	20.03.2017

Jatkossa ulkopuolisten yksityistienkäyttö olisi lähtökohtaisesti luvanvaraista. Lupaa ei kuitenkaan tarvittaisi sellaiseen satunnaiseen toimintaan, joka ei selvästi lisää tien kunnossapitokustannuksia. Aiemmin lähtökohta oli että yksityisteitä voi käyttää vapaasti, ellei kieltoa anneta. Jokamiehen oikeuksiin ei lakiuudistuksen yhteydessä puututa.

Yksityistienpidosta vastaavat yksityiset henkilöt, jotka ovat aiemminkin voineet periä ulkopuolisesta tienkäytöstä käyttömaksua. Esitetty lakiluonnos ei muuta tätä tilannetta, mutta selkeyttää niitä periaatteita, jolloin käyttömaksua voidaan periä. Jatkossa käyttömaksua voisi periä kun käyttö ei ole vain satunnaista ja sen johdosta tien kunnossapitokustannukset kasvavat.

Oheisliitteinä lausuntopyyntökysely ja lakiluonnokset.

Lausunto pyydetään palauttamaan 21.3.2017 mennessä.

- - - -

Kokouksessa todettiin, että laki tulee voimaan 1.1.2018.

Teknisen palvelukeskuksen johtaja:

Tekninen lautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon vastauksena Liikenne- ja viestintäministeriön kyselyyn:

Lautakunta katsoo, että

-esitys lakkauttaa osana kuntien tehtävien vähentämistä tielautakunnat -ja siirtää niiden tehtävät yksityistietoimituksissa Maanmittauslaitoksen (tai tietyissä tapauksissa kunnan kiinteistörekisterin pitäjän) hoidettaviksi, maaoikeuteen sekä maakuntauudistuksen yhteydessä perustettavaan valtion lupa- ja valvontavirastoon, on hyvä ja kannatettava. Tällöin selkiytetään nykyisin sekavaa maanmittauslaitoksen ja kuntien välistä toimivaltajakoa. Uudistus edistäisi myös toiminnan tasapuolisuutta ja ammattimaisuutta.

Muiden yksityistiekäyttäjien, kuin tien tai tienvarsikiinteistöjen omistajien sekä tiekuntaan kuuluvien käytön kääntämistä lähtökohtaisesti luvanvaraiseksi, ei kannateta. Se vaarantaa mahdollisesti jokamiehen oikeuksien mutkattoman toimimisen ja lisää byrokratiaa lupa- ja oikeuskäsittelyjen kautta, sekä luo sekavuutta jokamiesoikeuden tulkintaan (ristiriidassa normien purkutavoitteen kanssa). Nykyisellään on jo mahdollista määrätä käyttömaksu muutoin kuin satunnaisesti yksityistietä käyttäville.

Ammattimaisen tieisännöinnin lainsäädännölliselle edistämiseksi ei

Tekninen lautakunta	§ 54	14.03.2017
Kaupunginhallitus	§ 111	20.03.2017

nähdä tarvetta, sillä on hyvä säilyttää aito ylläpidon järjestämisen vapaus kustannus- ja tiekuntien monimuotoisuussyistä.

Avustusmahdollisuuden säilymistä kunnilla pidetään hyvänä asiana. Valtionavustustehtävää hoitaisivat jatkossa maakunnat.

Päätös: Lautakunta päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 20.03.2017 § 111

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää, että teknisen lautakunnan antamaan lausuntoon ei ole lisättävää.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan heti päätöksenteon jälkeen.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin heti päätöksenteon jälkeen.

Otteen oikeaksi todistaa Orimattilassa 21.3.2017

Talousjohtaja

Päivi Suikkanen